

FUNDACIÓ CATALUNYA EUROPA / ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA

CANVI CLIMÀTIC I TERRITORI EN EL MEDITERRANI IBÈRIC RECOMANACIONS DE LA CONFERÈNCIA D'EXPERTS

Oriol Nel·lo

Departament de Geografia
Universitat Autònoma de Barcelona

EVIDENCIAS CIENTÍFICAS
SOBRE CAMBIO CLIMÁTICO
Y TERRITORIO EN EL
MEDITERRÁNEO IBÉRICO.

EFECTOS, ESTRATEGIAS
Y POLÍTICAS PÚBLICAS.

PRINCIPALES
RECOMENDACIONES.

Juan Romero González y
Ana Mª Camarasa Belmonte
directores

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

ÍNDICE DE CONTENIDO

1. Estado de la cuestión (temperatura del mar, sequías, precipitaciones, incendios, olas de calor...)	7
2. La intensificación del ciclo hidrológico: el agua por exceso, el agua por defecto	9
3. Desertificación, la pérdida de vitalidad del territorio	11
4. Incendios y evolución de las superficies forestales	13
5. Turismo	15
6. Agricultura, territorios rurales, regadíos y ecosistemas	17
7. Ciudades, salud, bienestar y vulnerabilidad social	19
8. Eventos extremos y gestión integral del riesgo	24
9. Los usos del territorio. Ordenación territorial, urbanismo y áreas metropolitanas	27
10. Gestión de recursos hídricos	29
11. Infraestructuras, transporte y movilidad	31
12. Comunicación, educación, participación y resiliencia socio-territorial	33
13. Gobernanza y políticas públicas	37

CAMBIO CLIMÁTICO Y TERRITORIO EN EL MEDITERRÁNEO IBÉRICO

Efectos, estrategias y políticas

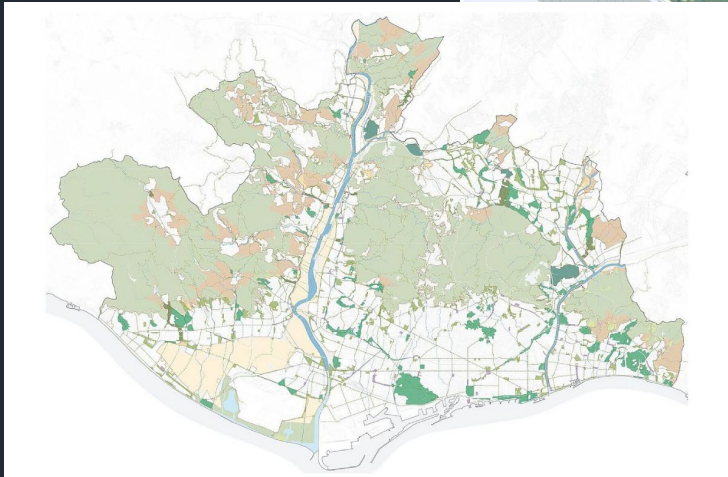
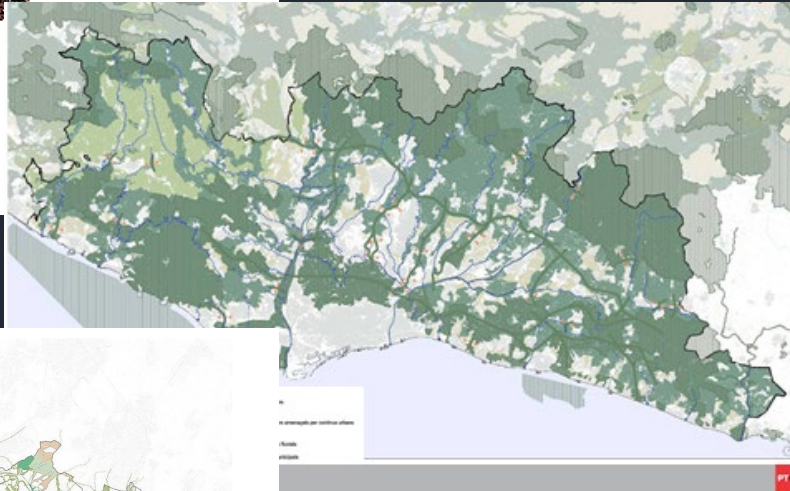
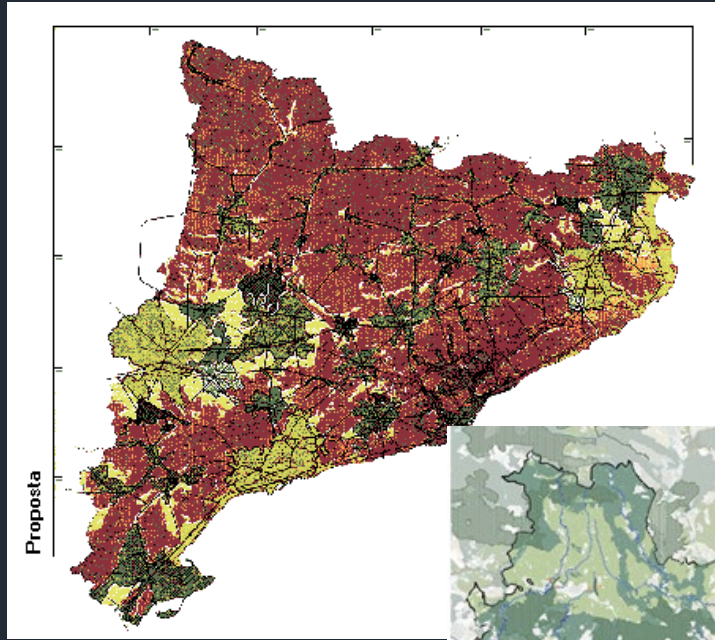
Juan Romero / Ana Camarasa
(Editores)

 tirant
humanidades
crónica / geografía

<https://editorial.tirant.com/es/libro/cambio-climatico-y-territorio-en-el-mediterraneo-iberico-efectos-estrategias-y-politicas-9788410810563>

1. ACTUALITZAR I ADEQUAR EL PLANEJAMENT TERRITORIAL I URBANÍSTIC

-PLA TERRITORIAL GENERAL DE CATALUNYA (1995)

-PLA TERRITORIAL METROPOLITÀ DE BARCELONA (2010)

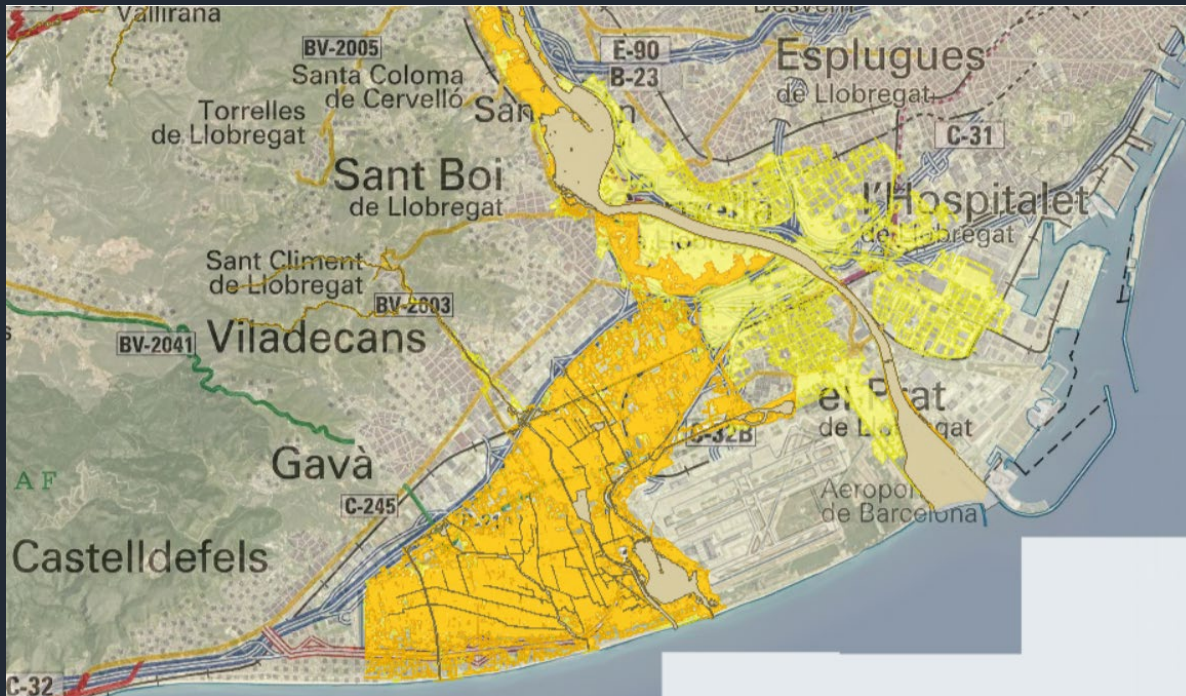
-PLA GENERAL METROPOLITÀ DE BARCELONA (1976)

-PLANS D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL (EN BONA PART ANTERIORS A LA LLEI 2/2002)

The collage consists of five screenshots from the Gencat website. The top-left screenshot shows the 'Mapa de protecció civil de Catalunya' with a sidebar for 'Capes' (hazards) including administrative limits, transport risks, technological risks, natural risks, and equipment risks. The top-right screenshot shows a detailed map of the 'Pla especial d'emergències per inundacions de Catalunya' (Special emergency plan for floods in Catalonia), featuring a photo of a flooded area and a sidebar with questions like 'Què cal fer en cas d'inundacions?' and 'Plans d'autoprotecció de preses i la seva implantació'. The middle-left screenshot shows the 'Mapa municipal de perill d'incendi forestal' (Municipal map of forest fire risk) with a color-coded legend (yellow, orange, red) and a date of 02/07/2025. The middle-right screenshot shows the 'GT VI. Mapa per a la prevenció dels riscos geològics 1:25.000' (Geological risk prevention map 1:25,000) with a detailed geological map and a sidebar with navigation links. The bottom screenshot shows a table of 'Catàleg Escala 1:25.000' (Catalog Scale 1:25,000) with columns for title, edition, year, download size, and download type (GeoPDF, SHP, electronic purchase, miniatures).

- MAPA DE PROTECCIÓ CIVIL DE CATALUNYA
- PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES PER INUNDACIONS DE CATALUNYA (INUNCAT)
- MAPA DEL RISC D'INCÈNDI A CATALUNYA
- MAPA DE RISCOS GEOLÒGICS 1/25.000
- MAPA GEOANTRÒPIC 1/25.0000

3. REVISAR LA DELIMITACIÓ DE ZONES INUNDABLES I DEL DOMINI PÚBLIC HIDRÀULIC

- NOVA DELIMITACIÓ OFICIAL BASADA EN ELS NOUS MODELS D'ELEVACIONS DEL RELLEU I EN EL CONEIXEMENT DEL RÈGIC HÍDRIC
- REVISAR EL CRITERI PROBABILÍSTIC DEL PERIODE DE RETORN
- ADOPCIÓ DE SOLUCIONS BASADAES EN LA NATURA
- ACTUALITZACIÓ, DELIMITACIÓ I DEFENSA DEL DOMINI PÚBLIC HIDRÀULIC

5. REVISAR L'ESTAT I EL DISSENY DE LES INFRAESTRUCTURES DE MOBILITAT I SUBMINISTRAMENT

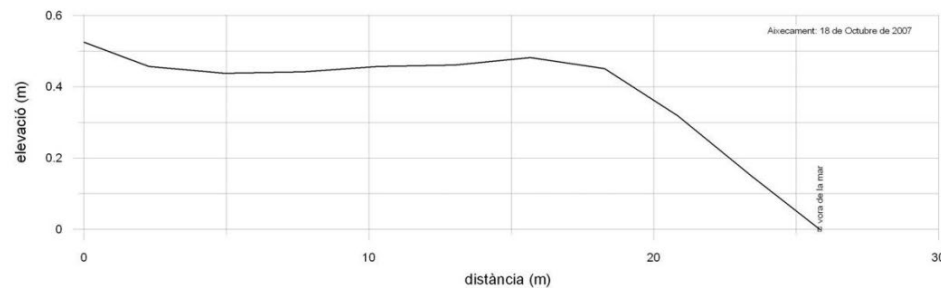
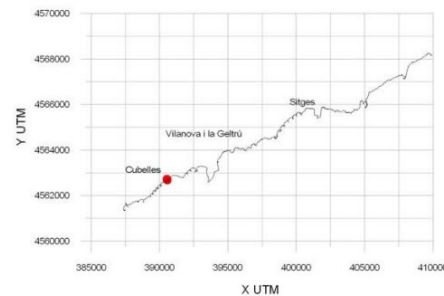
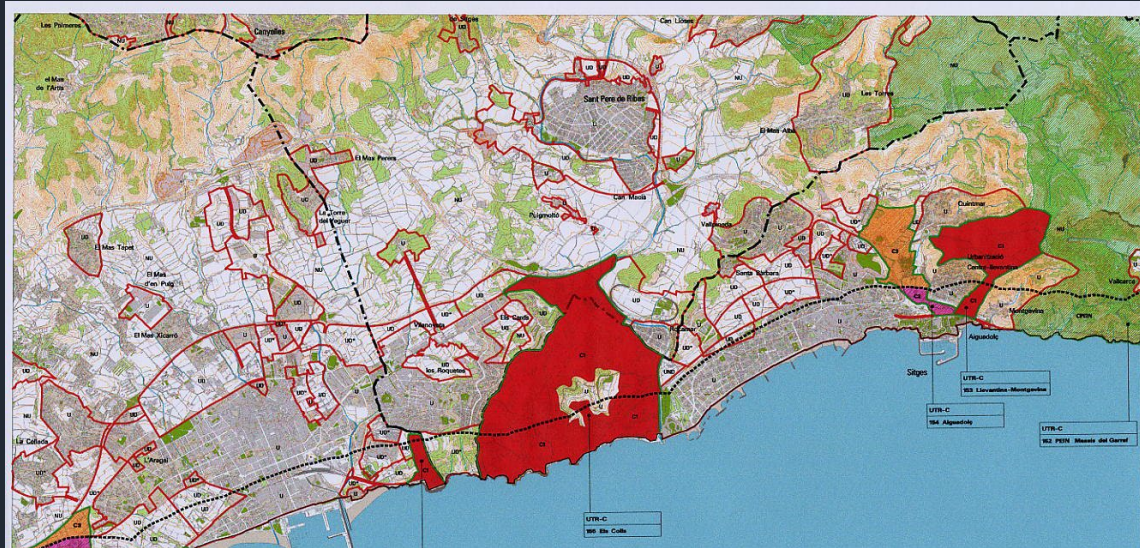

REVISIÓ DE L'ESTAT DE LES XARXES DE MOBILITAT SOTMESES A SITUACIONS DE RISC CLIMÀTIC I D'AQUELLES QUE CONTRIBUEIXEN A INCREMENTAR-LO.

ESTABLIMENT DE PLANS DE CONTINGÈNCIA PER A LA GESTIÓ DE MOBILITAT EN SITUACIÓ DE COLAPSE (MITJANS SUPLETORIS O REDUNDANTS, PROTOCOLS D'ACTUACIÓ)

- GARANTIA DE SUBMINISTRAMENT ENERGÈTIC I D'AIGUA POTABLE EN CAS D'EMERGÈNCIA

6. RENATURALITZAR I RESTAURAR LES ÀREES COSTANERES

- BALANÇ DE L'ACOMPLIMENT DEL PDUSC (2005 I 2006) I INSTRUMENTS PER A LA GESTIÓ AMBIENTAL I PAISATGÍSTICA DELS SÒLS COSTANERS EE PROTECCIÓ.
- DAVANT DELS RISCOS DE L'ELEVACIÓ DEL NIVELL DEL MAR I DEL *COASTAL FLOODING* EVITAR L'ARTIFICIALITZACIÓ DE LA FAÇANA COSTANERA I IMPULSAR LA RENATURALITZACIÓ DE LES PLATGES.

7. IMPULSAR ELS PLANS LOCALS D'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC

AMB Àrea Metropolitana de Barcelona

L'àrea metropolitana AMB Territori Habitatge **Medi ambient** Mobilitat Desenvolupament socioeconòmic

> Medi ambient > Sostenibilitat > Canvi climàtic > Accions > Adaptació local

Plans locals d'adaptació al canvi climàtic

L'AMB, com a coordinador territorial del Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia (PAESC) i en el marc del Pla clima i energia 2030 i la Declaració d'emergència climàtica, elabora plans locals d'adaptació al canvi climàtic en municipis metropolitans (PLACCS).

Adaptació local 24

PLACC Molins de Rei
Molins de Rei

PLACC Prat de Llobregat
El Prat de Llobregat

PLACC Sant Feliu de Llobregat
Sant Feliu de Llobregat

- a) RELOCALITZACIÓ D'ENCLAVAMENTS EN SITUACIÓ DE RISC
- b) PROHIBICIÓ D'URBANITZACIÓ EN ZONES DE RISC
- c) INCREMENTAR LA CAPACITAT D'INFILTRACIÓ HÍDRICA DE LES VIES I ELS ESPAIS PÚBLICS
- d) POTENCIAR PRESÈNCIA D'ARBRAT I COBERTURA VEGETAL PER TAL DE REDUIR L'EFECTE ILLA DE CALOR
- e) ENFORTIMENT DE LES XARXES DE REFUGIS CLIMÀTICS
- f) EVITAR TANT COM SIGUI POSSIBLE L'URBANITZACIÓ DE SÒL RÚSTIC
- g) FOMENT D'INFRAESTRUCTURES VERDES I BLAVES
- h) ...

8. MILLORAR EL SISTEMA DE GESTIÓ D'EMERGÈNCIES

Objectius del Sistema de Comandament d'emergències

- Marc comú per respondre a una emergència
- Organització prèvia i coneguda
- Resposta eficaz i coordinada

Institut de
Seguretat Pública
de Catalunya

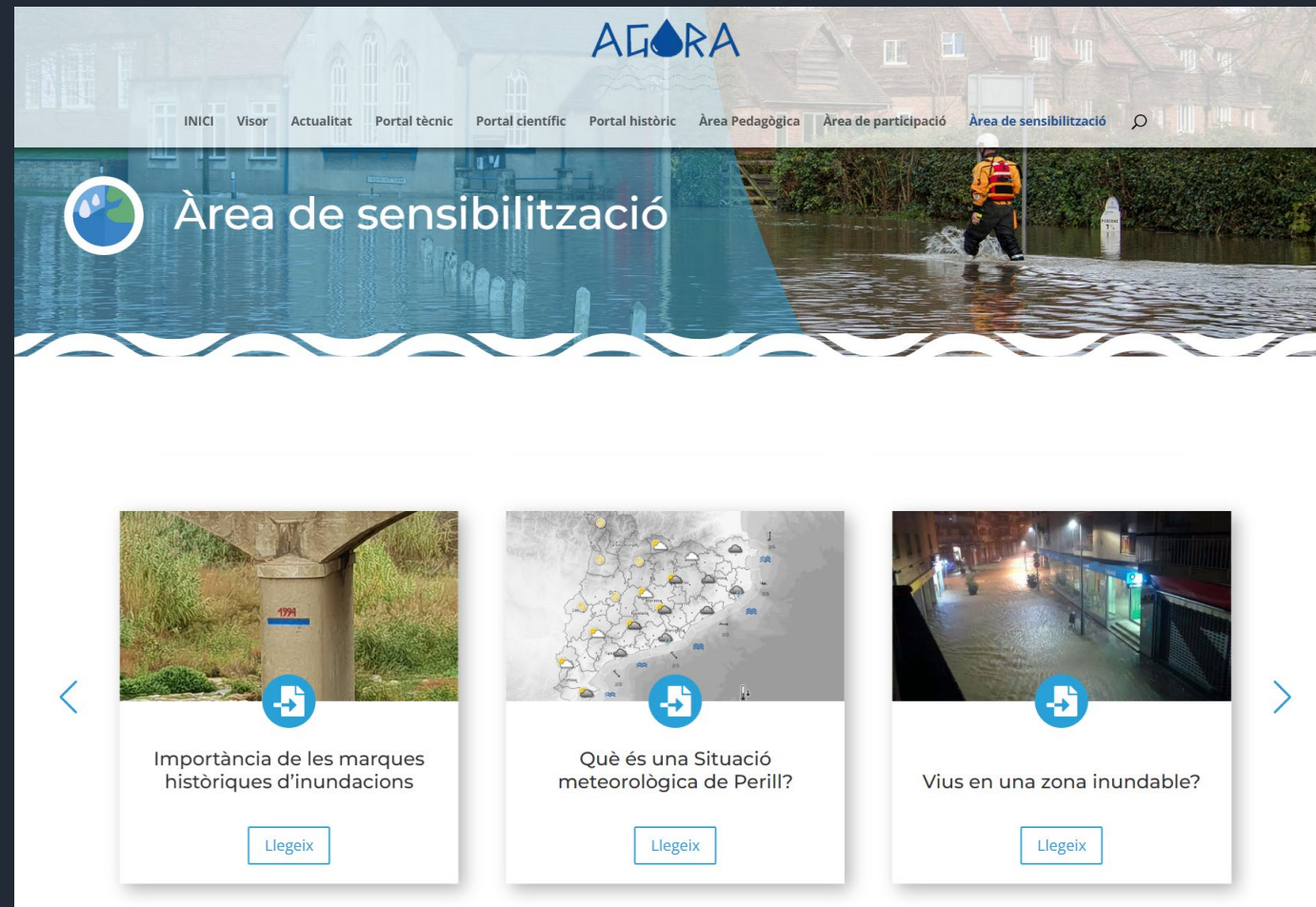
ispc

- REVISIÓ DELS PROTOCOLS DE PROTECCIÓ CIVIL I D'ALERTA DE LA POBLACIÓ

-EN ELS ZONES D'ALT RISC,
COMPLEMENTAR-LOS AMB ACTUACIONS
ESPECÍFIQUES COM:

- A) TRACTAMENT DE PLANTES BAIXES EN ÀREES INUNDABLES
- B) GESTIÓ DE CONVERTES VEGETALS EN ÀREES DE RISC D'INCENDI
- C) NORMATIVA D'ACCÉS I GESTIÓ A LES PRIMES D'ASSEGURANÇA

9. FOMENTAR L'EDUCACIÓ EN MATÈRIA DE CANVI CLIMÀTIC, GESTIÓ DEL RISC I EMERGÈNCIES

- EDUCACIÓ I CULTURA CIENTÍFICA EN LA SENSIBILITZACIÓ I LA PREVENCIÓ DEL RISC
- IMPULS DE LES XARXES DE VOLUNTARIAT I COMPROMÍS CIUTADÀ EN LA PREVENCIÓ I LA GESTIÓ DEL RISC
- SIMULACRES A ESCALA DE LOCALITAT, EMPRESES I CENTRES EDUCATIUS

MOLTES GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ!

ORIOLO NELLO
DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA
UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
oriol.nello@uab.cat